

'EMEO XOP YŌG TAPPET

Topak-tok

1 ¹Hōmā hāmyāxatamuk xohix hā Topa te hām'āktux pax, tu hām'āktux punethok Yoneo xop yōg mōnāyxop pu!, ha tik xop te Topa pupi hām'āktux, nūy mōnāyxop pu' xuktux, ²pa Topak-tok te yāy Tak pupi hām'āktux nōmhā, tu yūmūl'āl' xuktux. Nōl'om te Topa yūmūg Tak mūtik hām xexka xop xohix mīy, ha Topa tek-tok yāykutnāhā!, pu hām xexka yōg hāpxop xohix pop, xix pexkox yōg hāpxop xohix pop kamah, ³yāk-tok max, tu Topa max xe'lēgnāg putuk, tu yā Topa xe'lēgnāg kamah. 'Uyiy'ax ka'ok, hu hām xexka xop xohix xat, xix pexkox xop xohix xat, pu tu pip ka'ok, ha māyōn xop mām ka'ok, xix kōnāg xexka xup ka'ok kamah, ha tilmūl'un kuxa kummuk tupmāhā!, tu' tupmā kux, 'ihā pexkox ha' mōg, tu Topa xexka xe'lēgnāg yīm xe'e hāl' yūm.

Topak-tok xix pexkox yōg nū'pok xop

⁴Pexkox yōg nū'pok xop xexkak-tōgnāg, ha Topak-tok xexka xe'lēgnāg, yīy Topa te nū'pok xop 'āxet'ax ka'ok mīy, tuk-tok 'āxet'ax mīy max xe'lēgnāg. ⁵Ap ta nū'pok xop pu hām'āktux'ah, nūy yā nōm xop yāy kutoh 'āktux hok, pa yāy kutoh pu hām'āktux, hu:

“Āmūn yā 'ūgkutok.

Hōnhā 'āte 'āmūn yāk kutoh 'āktux,” Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

“Ugmūn yā 'ōg 'Ātak.

Yā 'āmūn yāk kutoh,” kaxīy.

Tuk-tok pu' xuktux. ⁶Tuk-tok puxet nū'kutnāhā hāhām tu!, ha! xip ta tu!, ha:

“Pūyā pexkox yōg nū'pok xop xohix kuxa' yēy 'ākeppah,
nūy tu nūktettek,” kaxīy.

⁷Pa nū'pok xop 'āktux, hu:

“Pūyā tu hām mōl'ka'ok, kuxap putuk,
pūyā nōm kāmānat xop yā ka'ok,
tu 'āmuuh putuk kamah,” kaxīy.

⁸Tu yāy kutoh pu hām'āktux, hu:

“Topah, xate! xat mō kuma 'āmōg, tu' xat kux 'ohnāg,

tu 'ōg tikmū'ün xat max, nūy tu hāmyok mīy.

⁹ Xate hāmyok mīy'ax putup pax, xix hāpkohe mīy'ax putup nōg,
yīy 'ōgnū Topa te xa yāykutnāhā', xa tikmū'ün hā 'āxexka',
nūy 'ākuxa hittup xexka', ha 'āxapek-tōgnāg xop," kaxīy.

¹⁰ Tu xe yāy kutox pu hām'āktux, hu:

"Hōmā 'ämūn te māxap, tu hām xexka xohix mīy,
yāy yīm hā pexkox mīy, tu hāpxop xohix mīy.

¹¹ Ha pexkox te yāy xaxogāp-tup, tu' nōg,
xix hāhām te yāyxaxogāp-tup, tu' nōg,
pa ta tu 'āxip ka'ok,
ha hāmyāxatamuk xohix punethok nōg, puxix pexkox xix hāhām kutut,
tu' nōg putup, tu topixxax kutut putuk nōg,

¹² ha tikmū'ün te topixxax kutut xut,
nūy nō tup hā' yānān, nūy tu mō'tat,
ha kaxīy xate pexkox xut putup, xix hām xut putup,
nūy nō nōy yānān tup mīy,
pa 'āxip ka'ok, tu kutut 'ohnāg," kaxīy.

¹³ Ha Topa te pexkox yōg nū'pok xop xānā 'ohnāg, pu yūhūm, pa yāy
kutox xānāhā', hu:

"Yūhūm 'ūgyīp xe'e hā, 'āte nōm kummuk xop nōā',
yīy hip, 'āte nōm kummuk xop nōā',
tu nōm xop xa tu' gāy xop nōā', tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu',
ha ta xate' hip, puyī' xohix yīpkox pi' 'āxat'ax tu!", kaxīy.

¹⁴ Tep te xīy pexkox yōg nū'pok xop? Yā' koxuk xe'e xop, tu Topa pu
hāpxopmāhā', ha nū'pok, nūy yāy yōg tikmū'ün mō'nīynām, puyī' mōg,
hu mōxakux pexkox tu!.

Topa te tikmū'ün kuxa kummuk xit

2 ¹Āpu yūmūg yīpkox pip, hām'āpak max'ax pu yūmūg yīpkox pip, 'ūyīy
hāpxopmā kummuk hok. ² Pexkox yōg nū'pok xop te hām'āktux, tu
hāpxe'e 'āktux, ha Topa te' yīpkox hok xop pu hāpkummugāhā', ³ Tu yūmūg
kuxa kummuk xit'ax, tu yūmūlā hāmmax xe'ēgnāg nā'ax, pa yūmūg yīpkox hok,
puxix Topa yūmūlā hāpkummugā xexka', yūmūlāte Yeyox yōg hām'āktux putup
nōg hah. Ha' xuktux hāmāxap, ha hām'āpak xop te' yīkopit, tu hāpxe'e 'āktux,
⁴ ha Topa te hāpxe'e 'āktux kamah, hu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, yā hāpxopmā
xe'ēgnāg punethok, pu tikmū'ün pēnā, nūy kuxa' yēy, yā tikmū'ün te nōm mīy
hok. Ha Topa Koxuk tep-tup pax, hu tikmū'ün ka'ogāhā', pu hāpxopmā ka'ok.

Yeyox Kunnix te' kuxa kummuk xit

⁵ Ha Topa te pexkox yōg nū'pok xop yīmōgatux 'ohnāg, pu pexkox tu
'ūyōg tikmū'ün xat. 'Āmhok. Pāyā yāy kutox Yeyox yāykutnāhā pu tu xat.

⁶ Ha Topa yōg tappet te:

"Tikmū'ün yāk-tōgnāg, pāyā Topa te nōm hāmpe'paxex, nūy 'ūxutigā'.

7 Ha hōnhā tikmū'ün kutōgnāg, ha pexkox yōg nū'pok xop xexka!,
pa Topa te tikmū'ün xexkānāhā', pu tu xat,

8 Tu' ka'ogāhā', pu tu hep xop xohix xat," kaxīy.

Hamūn. Tappet te' hep xop xohix xat'ax 'äktux, 'a yūmū'äte' pēnā'ah nōmhā, 'ap tikmū'ün te' hep xop xohix xat pēnā'ah. 9 Pāyā yūmūg kuxa te Yeyox pēnāhā', yā hāpxip kutōgnāg 'ihāk-tōgnāg, Topa tep-tup hak-tōgnāg, ha nū'pok xop xexka!, pa Yeyox xok, tu' hep xop xohix pupi' xok, pu Topa yūmū'ā hāmmaxnā', hu' xexkānā xe'ēgnāg nōmhā, 'ūxok hah xexkānāhā'. 10 Topa te hāpxop xohix mīy, 'üp-tup tu' mīy, tuk-tok xop putup, puyīy tu max xe'ēgnāg, nūy Topa putuk tu max xe'ēgnāg. Yīy Yeyox xūy, pu Topa' xūy'ax hā Yeyox yōg hāpxopmā'ax kuxyā!. Yā Yeyox te Topa yōg putat hā yūmūg mōgāhā'.

11 Tu tikmū'ün kuxa kummuk tupmāhā', ha nōm xop te Topa hā! Tak, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop hā! 'Atak, yīy Yeyox yāy xape xop 'äktux, 'ap xape tu yāyhāhup'ah. 12 Yīy tappet te Yeyox yōg hām'äktux'ax 'äktux, hu:

"Topah, 'ätek xape xop pu 'ämūn 'äktux putup,
tu 'ög hāpxopmā'ax ka'ok 'äktux putup,
tu xa kutex putup, nūy Topa hām'äktux max,
puyīy tikmū'ün xohix yāykotīnnānā' pip," kaxīy.

13 Ha tappet te xe:

"Topah, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'ämūn kopah," kaxīy.

Tu xe:

"Nūntek xip, 'ūgkutok xop tek mūtik pip,
Topa te 'ūgkutok popmāhā'," kaxīy.

14 Yeyox tek-tok 'äktux, ha tikmū'ün xe'e!, 'ap koxuk'ah, yā! yīn pip, xi! yīn hep 'äta!, yīy Yeyox te yūmū'ā hā tikmū'ün kutox, nūy tu xok, nūy Hāmgāyāgnāg nōñā!, nōm tep-tex. 15 Ha tikmū'ün kuxānōg, tu' xok'ax yīpkutuk, 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix hā! yīpkutuk, ha Yeyox te nōm xop kuxa māmmāhā, nūy nō kuxānōg kuxyā!, pu tu hittup. 16 Yeyox nūn. Tep ha! nūn? 'Ok nūn, nūy pexkox yōg nū'pok xop mō'nīyñām? 'Āmhok. Yā Topa yōg tappet te: 'Iññūn, nūy mōnāyxpō hittap 'Amanām mōkputox hā tu tehet," kaxīy. 17 Hamūn. Yīy Yeyox yāyhā tikmū'ün kutox, nūy tu xape xop putuk, nūy xape hā 'ämānex xexka xe'ēgnāg. 'Umax, tu tikmū'ün kuxa ka!, tu Topa tu hāpxopmāhā!, tu tuknōg 'ohnāg, nūy tikmū'ün yōg hāpkummulk mīy'ax xaxogā!, pu tu kux. 18 Yā Yeyox xūy, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg, hu hōnhā tikmū'ün hā tu' tehet, tu' ka'ogāhā!, puyīy tu yāy putup'ax mīy hok kamah, nūy hāpxopmā kummuk hok.

Yeyox xix Mōyyex

3 1 'Akuxa mām ka'ok Yeyox kopah, huk mūn hā 'äxape xop, ha Topa te 'äxānāhā kamah. 'Apū Yeyox 'üm pe'äpaxeh, yā Topa te nū'kutnāhā!, pu 'ämānex xat'ax yōg hām'ax hā tu' hām, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nō 'ämānex xat'ax kopah. 2 Topa te Yeyox yāykutnāhā!, pu tu hāpxopmā!, ha

kaxi̯ mōnāyxop hittap Mōyyex te hāpxopmā max, yāy xape xop xohix kopa hāpxopmā max, tu' tuknōg 'ohnāg. ³Tikmū'ün te mīptut max pe'paxex kutōgnāg, pa tikmū'ün te mīptut mi̯, ha nōm tu pe'paxex xexka!. Kaxi̯ mōnāyxop hittap Mōyyex yā xexka 'Iyaet yōg tikmū'ün kopah, ha Yoneo xop te nōm 'āktux max, pāyā Yeyox mūn xexka xe'ēgnāg, tu Topa yōg tikmū'ün xohix hā' xuxyā!, yā Topak-tok xe'e!. ⁴Kaxi̯ mīptut 'üm te yāy 'üm mi̯ 'ohnāg, ha Topa te hāpxop xohix mi̯. Hōmā Topa te 'Iyaet yōg mōnāyxop xānāhā', puyi̯ yāy hā tikmū'ün. ⁵Mōyyex hām Topa pu', 'üyōg kāmānat tu', tu yāy xape xop kopa' hām, tu tuknōg 'ohnāg, tu Topa pupi tikmū'ün pu hām'āktux, tu: "Topa te hām'āktux putup," kaxi̯. ⁶Pa Kunnix te hāpxopmā xexka!, tu' tuknōg 'ohnāg, yāy Tak pu' hām tu', tu yāy xape xop pēnā max, ha Kunnix hā yūmūg xape, 'ihā yūmūg kuxānōg hok, 'ihā yūmūg kuxa mām ka'ok, tu hāmmax hip.

⁷Yīy Topa Koxuk te:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpak,

⁸ 'Āpu, 'ipkox pi', ka 'ōg mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax mō'lat, ha mōnāyxop yipkox 'ohnāg, tu Topa gāyāhā',
'ihā hām panip xexka tu' pip," kaxi̯.

⁹Tu xe:

"'Onté 'ōg mōnāyxop tek yīkopit, tuk gāyāhā',
pāyā yōgnū hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnā tap,
hāmyāxatamuk xohix te 40 hā' pēnāhā',

¹⁰Yīk gāy nām nōm tikmū'ün tu', tu:

'Yā' kummuk pax, tu hāmpe'paxex kummuk,
tu yōgnū putat xak punethok, hāpkummuk mi̯ hu',

¹¹huk gāy, tu yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu:

'Nōm xop tek xip'ax hā mō'āxakux hok,
nūy 'ūgmūtik tu hāpxopmā kux hok,' kaxi̯."

¹²'Ūkxape xop, 'ōg pa 'āti', ka Topa yōg putat xak, 'ākuxa kummuk tu'
xak, xix 'ākuxa mām hok tu' xak, ka Topa xe'ēgnāg nīm. ¹³'Āpu hōnhā
mō 'ānōy mō'nīynām, 'āmnīy xohix hā mō'nīynām, 'ihā Topa te tikmū'ün
xānāhā', puyi̯ Topa pu' yipkox pi'. Yā hōmā Topa yōg tappet te hōnhā
'āktux, tu: "Hōnhā Topa te hām'āktux," kaxi̯. 'Āpu, 'āxop yāy nōy ka'ogā!,
ka 'āyipkox mo' yāy yīnnīn, yāy pu' koit tu', xayi̯ hāpxopmā kummuk
hok. ¹⁴Hōmā yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, yā yūmūg kuxa
mām ka'ok mō kumak mōg, kopxix Kunnix hā yūmūg xape!.

¹⁵Yīy Topa yōg tappet te:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpax, 'āpu 'āyipkox pi',
ka mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat,
ha mōnāyxop yipkox 'ohnāg,
tu Topa mūtik yāytuk-mi̯," kaxi̯.

¹⁶'Ü 'üm te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu nū mūtik yāy tuk-mi̯? Yā
mōnāyxop te Mōyyex pe' mōg, tu hām'āpak, tu yāytuk-mi̯, ha Mōyyex te

nōm mōy tap hāpxexka 'Eyit kopah. ¹⁷'Ū 'ūm tu Topa gāy hāmyāxatamuk xohix te 40 hā ta tu' gāy? Yā tigmū'ūn te hāpxopmā kummuk, hu' xakix hām panip xexka tu!. ¹⁸'Ū 'ūm te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, 'ihā' yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu: "Ōm xop 'ūkxip'ax hā mōxakux hok, nūy 'ūg mūtik tu hāpxopmā kux hok," kaxīy? Yā tigmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu Topa mūtik yāytuk-mīy. ¹⁹Yīy yūmū'āte hāmyūmmūg, yā' mōxa 'ohnāg, nūy Topa yōg xip'ax hā mōxakux, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu' mōxa 'ohnāg.

4 ¹Hōmā Topa te yūmū'ā hām'āktux xex, tu hām'āpak max'ax 'āktux, hu: "Ūkxip'ax hā mō'āxakux'ax, nūy 'ūgmūtik 'āpi!", kaxīy. Āpu, yūmūg pa 'āti', nūy Topa yōg xip'ax hā mōxakux xe'e!. ²Tigmū'ūn hittap te' xupak, ha yūmū'āte' xupak kamah, tu hām'āpak max'ax 'āpak, kamah, pa tigmū'ūn hittap kuxa 'ūm mām 'ohnāg Topa kopah, yīy Topa te nōm pu hāmmaxnā 'ohnāg, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ³ha yūmūg kuxa mām ka'ok, tu Topa xip'ax hā mō yūmū xakux, nūy Topa mūtik hāpxopmā kux, ha:

"Ūggāy, hu yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu:

'Nōm xop tek xip'ax hā mōxakux hok,

nūy 'ūgmūtik tu hāpxopmā kux hok.' Kaxīy."

Topa te' xuktux tap, 'ihā tu hām xexka xohix mīy tu hāpxopmā kux. ⁴Yā Topa yōg tappet te hāptup te 7 'āktux, yā hāptup xe'e!, hu: "Topa te hāpxopmā kux, tu hāptup te 7 'ihā hāpxopmā 'ohnāg, hāpxopmā kux tu!" kaxīy. ⁵Tu xe: "Nōm xop te Topa xip'ax hā mōxakux hok, nūy nū mūtik tu hāpxopmā kux hok," kaxīy.

⁶Tigmū'ūn hittap te hām'āpak max'ax 'āpak hāmāxap, tu Topa xip'ax hā mōxakux hok, nūy nōm mūtik tu hāpxopmā kux hok, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu!, pāyā! nōy xop mōxap-tup, nūy Topa mūtik tu hāpxopmā kux. ⁷Hāmyāxatamuk xohix nōg 'ihā Topa Koxuk te xe hām'āktux, ha mōnāyxop Namix te Topa pupi hām'āktux, yīy:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpak.

'Āpu, 'ipkox pi!', kaxīy.

⁸Pax pu mōnāyxop hittap Yoyoe te tigmū'ūn mōgā, pu Topa xip'ax hā mōxakux, nūy tu hāpxopmā kux, puxix Topa xe' xuktux hok mōnāyxop Namix pu!. Pāyā mōnāyxop mōxa 'ohnāg, 'ūyipkox 'ohnāg tu!, yīy Topa te' xuktux 'ūxeheh. ⁹Pa hāptup xe'e mō'nāhā Topa yōg tigmū'ūn pu!, nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu mō'nāhā!, tu Topa yōg hāptup te 7 putuk, 'ihā Topa te hāpxopmā kux. ¹⁰Tigmū'ūn te Topa xip'ax hā mōxakux, nūy nōm mūtik tu hāpxopmā kux, puxix hāpxopmā'ax xohix tu kux, tu xe hāpxopmā 'ohnāg, Topa te hāpxopmā kux putuk. ¹¹'Āpu yūmū'ā Topa xip'ax hā mōxakux kamah, nūy Topa mūtik yūmūg hāpxopmā kux. 'Āpu yūmūg yipkox pip Topa pu!, ku'u yūmūg tigmū'ūn kummuk putuk, tu yūmū'āte mōxakux 'ohnāg.

¹²Yā Topa yōg hām'āktux xip ka'ok. Tigmū'ūn mīkax xexka 'ūxox tix hā' xuhmīy, tu' xuhmīy nūy 'ūyīn xit, nūy tu' kup mūggā!. Ha kaxīy Topa yōg hām'āktux ka'ok, tu yūmū'ā yāy kuxa yūmmūgāhā!. Yūmū'āte mō'kupix, xix hām'āpax, puxix nōm hām'āktux yāy pekpaxex'ax yūmmūgā!, tu yāy pekpaxex xohix yūmmūgāhā! xix yāy putup'ax yūmmūgāhā!, 'ūyīy yāy kuxa yūmmūg,

¹³ yī tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xaptop hok Topa pu!. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā!, tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn yōg hāmpe'paxex xohix yūmmūg, ha Topa pu yūmūg xohix te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup.

Yeyox te 'āmānex xop xohix xat'ax

¹⁴ 'Āpu yūmūg kuxa mām ka'ok, yā hōmā yūmū'āte hām'āktux, tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. Yūmū yōg 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg te Topa ha' mōg, tu' keppa' xip, yā' xuxet'ax Topak-tok Yeyox. ¹⁵ Tu yūmūg kuxa ka', yūmūg pu'uk ha yūmūg kuxa ka', ha' kummuk xop te yūmū'ā! kummugāhā!, 'ūyīy hāpkummuk mīy, tu Yeyox kummugāhā kamah, puyīy hāpkummuk mīy, pāyā hāpkummuk mīy 'ohnāg. ¹⁶ 'Āpu yūmūg mōg, yūmūg kuxānōg hok. Yā Topa ha yūmūg mōg, nūy nōm pu hām'āktux, ha Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā!, xix yūmūg kuxa ka', xix mō yūmūg nīynām.

5 ¹Topa te 'āmānex xat'ax yāykutnāhā!, tu tikmū'ūn kopa' yāykutnāhā!, pu tikmū'ūn pupi hām'āktux Topa pu', ha Topa te 'āmānex xohix yīmōgatux, pu xokxop mō'hap, xix hāpxop, nūy Topa pu haxyā!, puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, pu tu kux. ² Ha 'āmānex xat'ax yā pu'uk kamah, nūy hāmyūmmūg hok xop hā' tot, nūy hāpkummuk mīy'ax xop kuxa ka!. ³ 'Ūpu'uk, hu yāy mūn pu hāpxop mō'hap hāmāxap, nūy Topa pu' haxyā!, puyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, pu tu kux, hak-nāy tu 'āmānex te tikmū'ūn pu mō'hap kamah, puyīy Topa' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā kamah.

⁴ Tikmū'ūn te' xak 'ohnāg pu Topa yāykutnā!, puyīy tu 'āmānex xat'ax. 'Āmhok. Topap-xehnāg te yāykutnāhā!, tu mōnāyxop 'Anām yāykutnā hāmāxap.

⁵ Ha kaxiy Kunnix te' xak 'ohnāg, pu Topa' yāykutnā!, puyīy yāyhā 'āmānex xat'ax. 'Āmhok. Pa Topa te:

"'Āmūn yāk kuto!

Hōnhā 'āte xa hā 'ūgkutok 'āktux," kaxīy.

⁶ Ha Topa yōg tappet te xe hām'āktux, hu:

"Tik hittap Mēkiyenek yā 'āmānex mō kuma' mōg,
hā kaxīy 'āmūn yā 'āmānex mō kuma mōg kamah,
tu' kux 'ohnāg," kaxīy.

⁷Yeyox xip hām tu!, 'ihā Topa pu hām'āktux, tu ta tu' xak, tu' yīy ka'ok, tu' potaha!, pu Topa' tux hok pu tikmū'ūn putex hok, ha Topa te' xupak. Yā yāykutōgnāg pe'paxex hah. ⁸⁻⁹ 'Uk-tok, pāyā' xūy, nūy tu yīpkox pip yūmmūg, tu hāmyūmmūg max, hu tikmū'ūn kuxa kummuk xit'ax, tu tikmū'ūn yīpkox pip xop kuxa kummuk xit'ax, nūy tu mō kuxa max tat 'ūyānān tu!. ¹⁰ Yā Topa te yāy kuto yāykutnāhā!, puk-tok yāyhā! xat'ax, tuk-tok pu hām'āktux, hu:
"'Āmūn yā 'āmānex xat'ax, tu tik hittap Mēkiyenek putuk," kaxīy.

'Ōg pa mōxip, xayīy kuxa yūm kux

¹¹ Yā 'ūgmū'āte 'āmānex 'āktux pu' max, nūy xa Yeyox 'āktux, yā yūmū yōg 'āmānex xat'ax, ha xa hām'āktux punethok, nūy xa hāmyūmmūgā!, pāyā 'āp-tox

ka'ok. ¹²Hāpxip punethok hā 'āxop te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, pāyā 'āxop te hāpxaxok, hu 'ānōy pu hāmyūmmūgā hok. Kakxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' yōktat puxehnāg xak, hu' xo'op, 'ap te xogyīn mālāh. Hā kaxīy 'āxop te hām'āpak kutōgnāg, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, kakxop putuk, 'ap hām'āktux ka'ok 'āpak'ah, 'āp-tox tuknōg tu!. ¹³Kakxop pu'fūgnāg te' yōktat hep xo'op, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ok pe hāmyok, 'ok pe hāpkohé!. Hā kaxīy 'āxop te hām'āktux te māxap yūmmūg, pāyā hām'āktux ka'ok yūmmūg 'ohnāg, hu hāpxopmā'ax kopit kummuk. ¹⁴Yā' xiaptap xop te xogyīn māhā!, tu hāmyūmmūg, tu hām'āktux ka'ok pe'paxex, nūy tu hāmmax yūmmūg, nūy tu hāpkummuk yūmmūg, puyīy hāpxopmā max.

6 ¹'Apu yūmū hāmpe'paxex max, nūy hāmyūmmūg, nūy 'ūxiaptap xop putuk yūmū'āte hāmyūmmūg, nūy hāmyūmmūg'ax te māxap yūmmūg max. Yā nōm hāmyūmmūg'ax te: Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, hāpxopmā'ax hok hā! xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu!. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hok hā! kuxa xit. Kaxīy. Yā hāmyūmmūg'ax te māxap 'ōhōm, ha yūmū'āte hāmyūmmūg. ²Ha kama hāmyūmmūg'ax te māxap, pu' kuxa mām ka'ok xop 'ūnōy putox pix, 'ūkuxa yūm ka'ok hah, ha' nōy putox yīmū' yīm xix, puyīy Topa Koxuk ka'ogāh!, 'āxop te hāmyūmmūg kamah. Yā kama hāmyūmmūg te māxap, hu: Topa te' xakix xop putpu' hīnnāp-tup, ha hāptup xe'le mō'nāp-tup, 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu!, tu hāpxaxok 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg te māxap 'ōhōm. ³'Apu yūmū'āte hām'āktux kuxyā!, 'ūyīy hām'āktux nōy 'ūm 'āktux, puyīy Topa yūmū'ā hām'āktux ka'ok yūmmūgā!.

⁴Topa yōg putat xak hok. 'Āxop te putat xak, nūy hāpxopmā kummuk, ta putpu 'ānūn hok. Tikmū'ūn te Topa yōg putat hā! mōg tap, tu pexkox yōg hāpxop paha!, Topa Koxuk te nōm ka'ogāhā!, ⁵ha Topa yōg hām'āktux max xex 'ūkuxa kopah, tu pexkox ka'ok'ax yūmmūg, ⁶tu Topa yōg putat xak, nūy putpu tu nūn hok, puxix Topa xe' hupmā hok, puyīy yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk kux. 'Āmhok. Yā' nōy te Topak-tok 'āktux kummuk, tu Yeyox mūn pu hāpkummugāhā!. Tu tep putep putuk? Tu' kummuk xop putuk, nōm xop te Yeyox putex, ha' kummuk xop putuk, hu ta Topa yōg putat xak. Yā Yeyox pu' hupmā xexka!.

⁷Hām max te tex punethok pop, ha hāpxop punethok xokax, tu' tuk, ha hāpxa xuxyā hittup, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāhā!. ⁸Ha hām nōy te mīmyām punethok pip, xix mīxux kummuk pip, yīy Topa te nōm pu hāpkummugāhā!, ha tikmū'ūn te' gōy hax nām. Tikmū'ūn te Topa yōg putat xak, tu hāpxa kummuk putuk, hāpxopmā kummuk tu!.

⁹'Ūkxape xop: 'Āte hām'āktux hā xa hāmyūmmūgāhā!, tu hāpxa 'āktux, nūy xa tikmū'ūn kuxa 'āktux. Yā Topa te xa hāmmaxnāhā!, 'a 'āxop te hāpxa kummuk putuk'ah, nōm Topa tep-tup nōg. 'Āmhok. Pāyā 'āxop te hāpxa max putuk, yā 'āmōg kuma mōg Topa yōg putat hā. ¹⁰Topa te hāmyok mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax xaxok 'ohnāg, ha 'āxop te Topap-tup pax, yīy 'āxape hā tu tehet, nūy nōm xop mō'nīynām. ¹¹'Ūgmū'āte 'āp-tup, xa 'āhittup hā Topa yōg putat hā 'āmōg, nūy tu mō kuma mōg, nūy pexkox

yōg hāpxop hip, nūy pop. ¹² 'Ākuxa tuknōg hok, pa 'ākuxa mām ka'ok, nōm xop putuk, nōm xop te Topa yōg putat hā' mōg tap, xayīy pexkox yōg hāpxop pop kamah. Yā Topa te xa hām'āktux xex kamah, nōm xop putuk.

Topa te hām'āktux xex

¹³ Hōmā Topa te hām'āktux xex mōnāyxop 'Amanām pu!, tu yā' hitop xex hok, tu' xexka xe'ēgnāg, ha' xohik-tōgnāg, yīy yāy 'āxet'ax hā' hām'āktux, nūy hām'āktux xex, ¹⁴ hu 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āte xa hām'āktux xe'e!, yā 'āte xa hāmmaxnāp-tup, xate yāy kutok pit put putup, pu 'āmōkputox xohix punethok," kaxīy. ¹⁵ Yīy 'Amanām te' hip, tu mōktu yāy kutok put, tu yāy mōkputox pēnāhā!. ¹⁶ Tikmūl'ūn 'ūm te' nōy pu hām'āktux xex, hu: Hāptup, kopxix nū!, nūy xa pago. Topa te hāmyūmmūg. 'Āte' koit'ah." Kaxīy. Tu Topa 'āxet'ax 'āktux 'ihā ta tu hām'āktux xex, puyī! nōy kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, nūy nōy kuxa! yēy. ¹⁷ Topa te hām'āktux xe'e!, pu tikmūl'ūn yīkopit hok, hu yāy 'āxet'ax 'āktux, 'ihā yāy yōg tikmūl'ūn pu hām'āktux xex, nōm xop te hāpxop pop'ax pu hām'āktux xex. ¹⁸ Topa 'ap te koit'ah, tu hām'āktux xex, xix hāpxopmāhā!, tu yāy 'āxet'ax hā' hāpxopmāhā!, tup te koit 'ohnāg, pu yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy tu hip, pu Topa yūmūl'ā hāmmaxnā!, 'ū yūmūg kuxa hittup. ¹⁹ Hu yūmūg kuxa mām ka'ok, tu yāy pu yīkopit 'ohnāg, pāyā yūmūl'āte' hip, 'ūyī Topa keppa yūmūg pi!. Mīpkox te kōnāg yīmūl' mōg, ha pipkup putux xexka te mīpkox tu' hīy, tu kōnāg kopa' yūm, puyīy mīpkox mōg hok kōnāg yīmūl', ha kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, tu Yeyox puxehnāg kopa' mām ka'ok. Kamah 'āmānex xexka te Topa xip'ax xe'ēgnāg hā' mō'nāhā!, tu topixxax max mō'yinnin'ax hā' mō'nāhā!, nūy Topa keppa' xihip. Ha yūmūl'āte' hip kamah, nūy pexkox yōg xip'ax tu 'āmōxaha!, nūy mōxakux, nūy Topa keppa yūmūg pi!. ²⁰ Yeyox te pexkox tu' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā!, nūy yūmūl'ā hāmmaxnā!, yā 'āmānex xop xat'ax xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu tik hittap Mēkiyene putuk.

7 ¹ Nōm tik Mēkiyene te kōmēn Xanēm yōg tikmūl'ūn xohix xat, tu Topa xe'ēgnāg hā' 'āmānex, ha 'Amanām te' gāy xop mūtik yāykix, tu' xexka xop kix, tu yāykix kux, tu ta' mōg, yāy pet ha putpu' mōg, ha ta Mēkiyene te' pēnāhā!, tu: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā!", kaxīy. ² Ha 'Amanām te' popmāhā hāpxop, 'ūyōg hāpxop yāg te 10, tu 'āmānex pu' yāg puxet hōm, ha 'Amanām te nōm hāpxop mōy tap 'ūgāy xop tu!. Yā Mēkiyene 'āxet'ax nōy mīy, tu: Hāmyok xat'ax, kaxīy. Ha kōmēn Xanēm 'āxet'ax mīy, hu: 'Ūkuxa yūm'lax, kaxīy. Yīy 'āmānex 'āxet'ax nōy te: Tik te tikmūl'ūn xat'ax, tu tikmūl'ūn kuxa māmmāl'ax, kaxīy. ³ Ha tikmūl'ūn te 'āmānex yāy tak yūmmūg'ah, xi' tut yūmmūg'ah, xi' yōg mōnāyxop yūmmūg'ah, xix hām 'ūm hā' 'ūtut te' put'ax 'ūm yūmmūg'ah, xix lāmnīy 'ihā' xok yūmmūg'ah, yā Topak-tok putuk, tu yā hāmyāxatamuk xohix hā' 'āmānex, ha' kuxa 'ohnāg.

⁴ 'Ūyūmmūg. Mēkiyene yā' xat'ax, yīy mōnāyxop hittap 'Amanām te' hōm hāpxop yāg puxet, ha' gāy xop tu nōm hāpxop mōy tap. ⁵ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox te tikmūl'ūn tu' yāg puxet pa!, 'ūnōy yāg te 10 yā tikmūl'ūn yōg, ha Nemi yōg xop te yāy yōg tikmūl'ūn tu' paha!, yā kama 'Amanām

hā' mōkputox. ⁶ Pa Mēkiyener mūn 'a Nemi hā' mōkputox'ah, pa 'Amanām tu hāpxop ta tu' yāg puxet paha!, tu: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā!", kaxiy. Yā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex tap. ⁷ Yā tik xexka xop te hām'āktux, ha tik kutōgnāg xop te hām'āpak. ⁸ Axop te hāmyūmmūg. Yīy Mēkiyener te hām'āktux, ha 'Amanām te' xupak. ⁹ Ha 'āmānex xop te' yāg paha!, tu hāpxip 'ihā' xakix, ha' nōy te' yānān tu' paha!, tu mōktu xakix kamah, tigmū'ün xohix putuk. Pa Topa te Mēkiyener hi xe'le' āktux, ha mōnāyxop yōg hāpxop 'uyāg paha!. ¹⁰ Yā Nemi te 'Amanām mūtik pago, ha' mōkputox te yāy yōg tigmū'ün tu' pop. ¹¹ Tigmū'ün te hām'āktux hu: Nemi mūg tut te' put 'ohnāg, 'ihā' xuxyā 'Amanām te Mēkiyener pu pago, yīy Nemi te 'Amanām mūtik pago kamah. Kaxiy tigmū'ün te hām'āktux. Yā mōnāyxop 'Amanām te yāy putix pupi pago.

¹¹ Iyaet yōg tigmū'ün te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha' xat'ax te 'āmānex xop 'āktux, 'ohōm 'Anām mōkputox, yā 'Anām xop te Nemi hā' mōkputox, tu mōktu Topa pu' hām, 'ap puxi'ah, 'ūkuxa tupmā hok tu', yīy 'āmānex nōy nūn, yā Yeyox Kunnix nūn, tu Mēkiyener putuk, tu 'Anām yōg 'āmānex xop putuk 'ohnāg. ¹² Yā 'āmānex nōy, yīl xat'ax nōy kamah. ¹³⁻¹⁴ Yā yūmūg xuxyā Yeyox nūn, nūy 'āmānex yōg hām'ax hā' hām, tu Yona xop yōg tihik, 'ap Nemi yōg tik'ah, ha Yot xop te 'āmānex yōg hām'ax hā' hām 'ohnāg, yā Mōyyex te Yona xop xat 'ohnāg, pu tu hām.

'Āmānex xat'ax yā Mēkiyener putuk

¹⁵ Axop te hāmyūmmūg'ax. ¹⁶ Unūn 'āmānex nōy, tu Mēkiyener putuk, 'ap Nemi hā' mōkputox'ah. ¹⁷ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox puxet hām, nūy Yoneo yōg tigmū'ün hā 'āmānex, ha tigmū'ün te yāyutnāhā!, pu tu hām, pāyā yūmūg xuxyā te yūmū'ā hā 'āmānex xexka!, 'ūhi kux 'ohnāg hā yūmū'ā hā 'āmānex. ¹⁸ Yīy Topa yōg tappet te: "Tik hittap Mēkiyener yā 'āmānex, tu' kux 'ohnāg, hā kaxiy 'āmūn yā 'āmānex kamah, 'ākux putup 'ohnāg!" kaxiy. ¹⁹ Yīy Topa te' xat'ax nōā!. Yā tigmū'ün pu'uk, 'a hāpxopmā max yūmūg'ah, tu' yīpkox pip Mōyyex yōg xat'ax pu!, Mōyyex te' xat, ²⁰ pāyā yāy kuxa tupmā hok, pu tu max, tu hāmmax hip, pu Topa nūnnā!, puyīy tu yāy mūtik ti mōl'kuma' mōg. Pāyā Yeyox nūn, yīy yūmū'āte' hip, puyīy yūmūg mōgā Topa yīkāgnāg hah.

²⁰ Yā Topa te' xat, pu Nemi yōg 'āmānex xop tu hām, pāyā nōm xop pu hām'āktux 'üm xex 'ohnāg, pu tu hāpxopmā kux. ²¹ Amhok. ²¹ Pāyā hām'āktux xex 'āmānex nōy pu!, yā Yeyox mūn pu hām'āktux xex, hu:

"Topa te xa hām'āktux xex,

tu yāy pu' hupmāp-tup 'ohnāg, tu:

"Amūn yā 'āmānex xe'e!, 'ap 'ākux 'ohnāg.' " Kaxiy.

²² Hu Yeyox mūn yā 'āmānex xe'e!, tu' pa'ax tūmnāg yōg 'āmānex, yā' pa'ax tup mūn max xe'e!, ha' pa'ax hittap mūn miax.

²³ Uyōg 'āmānex xop xohix punethok, 'ūxakix tu!, yīl nōy mōxaha!, nūy tu hām. ²⁴ Pa Yeyox hi mō kuma' mōg, 'ūxok putup 'ohnāg, yīl nōy nūn 'ohnāg, nūy yānān tu tu' hām, pāyā Yeyox yā 'āmānex yāp-xet, ²⁵ tu hōnhā tigmū'ün kuxa

kummuk xit'ax, xix hāptup 'ihā' xit'ax, 'ap kux'ah, tu nōm xop kuxa te Topa xak xop mō'nīynām, puyiy Topa yīkāgnāg hā nū!. Ha Yeyox te nōm pupi' xak, nūy mō'nīynām, yā' hi mō kuma' mōg, nūy Topa tu' xax, pu mō tu xape niynām.

²⁶ Hu Yeyox yā 'ämānex xat'ax xe'ēgnāg, ha yūmūg xohix tep-tup pax, ha hāpkummuk mīy 'ohnāg, yā' max xe'ēgnāg. Topa te Yeyox yāykutnāhā!, tu' xut, tu' xexkanā xe'ēgnāg, pu pexkox yōg xop hā tu xexka!. ²⁷Ha 'ämānex xat'ax nōy te mōlāpxop hap, nūy Topa pu' haxyā!, tu 'ämniy tu xohix puxix mō'hap, puyiy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, xix tikmū'ün xohix yōg mīy'ax xaxogāhā!. Pa Yeyox yāy pu mō'hap 'ohnāg, hāpkummuk mīy 'ohnāg tu', tu tu yāy mūn hōm, tu' xok 'ämniy puxet 'ihā', nūy tikmū'ün yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, pu tu kux. ²⁸Ha Mōyyex te' xat, pu tik xop yīmōgatux, pu tikmū'ün nō 'ämānex xat'ax, ha' max miax, pa Topa te hām'lāktux xex 'ük-nāy tu!, tuk-tok yā hāmyāyutnāhā!, yā Topak-tok max xe'ēgnāg mō kuma' mōg.

Yeyox yā yūmū yōg 'ämānex xe'ēgnāg

8 ¹Yeyox mūn yūmū yōg 'ämānex xe'ēgnāg, yā pexkox tu' xip, tu Topa xexka xe'ēgnāg yīpxe'e hā! yūm, nūy nōm mūtik tu xexka!. Yā hāmyūmmūg xe'e 'ōhōm. ²Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā Yoneo yōg 'ämānex te Topa pet hā mō'nāhā!, tikmū'ün te nōm pet mīy topixxax ka'ok hā, pu tu xokxop hep 'ūm nūnnāy. Pāyā yūmū yōg 'ämānex xat'ax, tu' hām pexkox kopah, yā nōlōm Topa xip'ax xe'e!, tu pexkox tu' yūm.

³Topa te 'ämānex xat'ax xop xohix yīmōgatux, pu hāpxop xix xokxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā!, nūy Topa pu' hōm, yīy yūmū yōg 'ämānex xat'ax hām kamah, nūy Topa pu yāy mūn hōm, nūy yūmūg xohix pupi tu xok. ⁴Pax pu Yeyox hām tu' xihip, puxix yūmū'ahā 'ämānex hok. Yā Mōyyex te' xat, pu mōnāyxop Nemi mōkputox tu tu' hām, nūy mō xokxop hāp, nūy Topa pu' haxyā!, ha Yeyox yā Nemi yōg xop hā! puknōg. ⁵Ha Topa te Mōyyex xat, pu topixxax ka'ok xexka hā Topa pet mīy, tu' mīy'ax yūmmūgāhā!, ha' mīy, ha' pet te pexkox yōg pet hā pet komut. ⁶Pa Yeyox te 'ämānex yōg hāpxopmā'ax mīy, tu' māynāg mīy, yā 'ämānex xat'ax xe'ēgnāg, hu' pa'ax tup mīy Topa mūtik, xix tikmū'ün mūtik, Topa te hām'lāktux xex ha' pa'ax mīy. Yā pa'ax hittap yōg max miax, ha pa'ax tup yōg max xe'ēgnāg.

⁷Pax pu' pa'ax hittap tu ka'ok xe'ēgnāg, puxix pa'ax tup mīy hok, ⁸pāyā Topa te tikmū'ün yūmmūg, ha hāpxopmā kummuk punethok, yīy Topa te:

"'Ämnīy mō'nāp-tup, 'ihā 'äte pa'ax tup mīy'ax,

'Iyaet yōg tikmū'ün mūtik mīy'ax,

xix Yona yōg tikmū'ün mūtik mīy'ax.

⁹ Yā' pa'ax nōy, 'ütup, ha 'äte nōm hittap mīy mōnāyxop mūtik,

nūy mōgā!, nūy hāpxexka 'Eyit tu 'üxupmā!,

pa mōnāyxop tek xaxok, tuk pa'ax xaxok kamah,

yīy 'ätep-tup nōg," kaxīy.

¹⁰Tu xe hām'lāktux, hu:

"'Äte pa'ax tup mīy putup,

tu 'Iyaet yōg tikmū'ün mütik yōgnū hām'āktux xex putup,
 'āte tikmū'ün putox tu' xex putup, xi' kuxa kopa' xex,
 'āte nōm tikmū'ün hā Topah,
 hak mün hā yā tikmū'ün xe'e, 'üyānān tu!.

¹¹ Tute hāmyūmmūg putup, yā' xohix tek yūmmūg putup,
 hu' nōy yūmmūgā'ax hitop tu',

'a hām'üm 'āktux putup'ah, nūy: 'Topa yūmmūg.' Kaxīy.

Yā' xohix tek yūmmūg putup, 'ük-tōgnāg xop tek yūmmūg nām,
 ha mōktu xexka xop tek yūmmūg nām.

¹² Ha 'āte hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux," kaxīy.

¹³ Hāpxop kutut te yāy xaxogā tāmnāg, Topa te' pa'ax hittap kux, ha
 yāy xaxogā'ax, yīy pa'ax tup mīy.

Tikmū'ün kuxa te' yēy Topa keppah

9 ¹Nōm pa'ax hāmāxap te Topa pu nū'xup yūmmūgāhā!, ha tikmū'ün te
 Topa pet mīy, nūy Topa pu nū'xup, 'üp'a'ax te' pet mīy yūmmūgāhā!,
²Ha Topa pet kox hā mōxakux hāmāxap, ha topixxax ka'ok xexka hā' mīy,
 ha' xuxet'ax mīy, hu: Topa xip'ax. Kaxīy. Ha kuyānām kup yūm, xix mīmpe
 xup, ha mīmpe yīmū pām mām, tu Topa keppa' mām. ³Ha topixxax max
 te hāmyīkox nōy mō'yīnnīn, ha' pet kox 'āxet'ax Topa xip'ax xe'ēgnāg, ⁴ha'
 kopa' xup mīmpe', tu pipkup yānām hā mō'nīy, pu mīm xax mō'hap, xix mō
 xokxop hap, nūy Topa pu haxyā!, ha' pa'ax yōg mīpkox yūm, ha pipkup yānām
 hā' mīy, tu mīpkox kopa nax māynāg yūm, ha' xit'ax 'āxet'ax mānāg xex nax
 kopah, yā pām putuk, xix mōnāyxop 'Anām yōg kup tōy xex mīpkox kopah.
 Hōmā mīnxus te nōm kup tōy nak tu' xokax, Topa te hām'āktux hah, ha' xat'ax
 yōg mīkaxxap yūm mīpkox kopah, ha' xat'ax kax'āmi' mīkaxxap tu!. ⁵Ha
 mīpkox yīmū' pip 'üyōnnāl'i' 2, yā pexkox yōg yōnnāl'i hā' komut xop, tu Topa
 xip'ax yūmmūgāhā!, 'üyīmāg kup te mō'kox nīy, 'onte Topa te hāpkummuk
 mīy'ax xaxogāhā!, pu tu kux. Yā' puxi!. 'Āte hām'āktux nōy putup kamah.

⁶'Āmnīy xohix 'ihā' āmānex xop te Topa xip'ax hā mōxakux, nūy 'āmānex
 yōg hām'ax hā tu' hām, ⁷pa Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mōxa 'ohnāg, yā' āmānex
 xat'ax puxehnāg te' xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā!, tu hāmyāxatamuk yōg 'āmnīy
 puxet, 'ihā Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā!, nūy xokxop hep 'āta nūnnāy
 'üxiplax kopah, tu yāy mün pu nū'nāhā!, xix tikmū'ün xohix pu nū'nāhā!, pu
 Topa tikmū'ün yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, tikmū'ün te hāpkummuk
 mīy hāmyūmmūg 'ohnāg tu!, ha Topa te' xaxogāhā!. ⁸Ha kaxīy Topa Koxuk
 te yīmū'ā hāmyūmmūgāhā nōmhā, 'üyīy yīmūg yūmmūg max, yā' āmānex
 xat'ax te xokxop hep nū'nāhā!, puyīy tu hām mōnāy, pāyā tikmū'ün nōy te Topa
 xip'ax xe'ēgnāg hā mōxakux 'ohnāg, yā' Topa te' xat hok, pu xip'ax xe'ēgnāg
 hā mō tu xakux hok. ⁹Ha 'āmānex te Topa pu mō'āpxop hap, xix xokxop, pu
 tikmū'ün Topa pu nū'āktette, pāyā 'ap te puxi'ah, yā tikmū'ün kuxa 'üm tupmā
 'ohnāg. ¹⁰Yā Mōyyex te' xat hok, pu' xit'ax 'üm mā hok, pu xo'op'ax

'üm xo'op hok, xi' xat, pu yāy xax pix, xix kānēy pix, nūy Topa pu maxnā', pāyā yāy kuxa tupmā 'ohnāg, hu' hip, puyīy Topa' kuxa kummuk tupmā'.

¹¹ Yiy Kunnix nūn, tu yāy hā 'ämānex xohix xat'ax, tu yūmūlā hāmmaxnāhā', tu Topa pet xe'le kopa' hām, ha tigmūlūn te nōm pet mīy 'ohnāg, 'ap hām xexka tu' yūm'ah, yā pexkox tu' yūm. ¹² Ha Kunnix nūn, tu' pet hā mō'nāhā yāp-xet, tu Topa xip'ax xe'egnāg kopa mō'nāhā', tu' hep 'āta nū'nāhā', pāyā 'a mūnūytut hep 'āta 'üm nū'nāhā', xix 'a mot hep 'āta 'üm nū'nāhā'. ¹³ Ämhok. Yā yūmūg pupi' xok, tu yāy hēp 'āta nū'nāhā', nūy yūmūg kuxa kummuk 'üm xit, nūy tu mō kuxa max tat 'uyānān tu', pu yūmūg hi xe'le, 'ap kux'ah. ¹⁴ Ämānex xop nōy te mot hep 'āta nū'nāhā', xix mūnūytut pit hep 'āte nū'nāhā', tu mūnūytut kutok pit mō'hap Topa pu', tu xogyīn putok nū'xok tigmūlūn tu', pu tu nō xax maxnā Topa pu', nūy tu hāpkummuk xit, pu tigmūlūn Topa keppa nū'āktettex, nūy kuxa' yēy. ¹⁵ Topa Koxuk hi xe'egnāg, tu Kunnix ka'ogāhā', pu tu xok mīpkupnix tu', tu yāy hep 'āta nū'nāhā', tu yāy mūn hōm Topa pu', nūy tigmūlūn pupi tu' xok. Ha xokxop hep 'āta ka'ok kutōgnāg, tu tigmūlūn kuxa kummuk tupmā hok, pa Yeyox yāy hep 'āta ka'ok xexka', tu yūmūg kuxa kummuk xit, tu yūmū yōg hāpxomā'ax hitop kuxyāl, nūy yūmūg ka'ogā', yūmūlātē hāpxomā' Topa xe'egnāg pu'.

¹⁵ Yiy Kunnix te tigmūlūn xapit, pu Topa hā yāy xape xop, tu' pa'ax tup hā' xape, puyīy Topa nōm pu hāmmaxnā', tute nōm xop xānāhā', nūy tu hāmmaxnā mō'kuma' mōg, tu hām'āktux xex tap. Kunnix xok, hu tigmūlūn mōy pu mōg Topa yīkāgnāg hā, nūy hāpxomā' kummuk kux, yā hōmā' mīy, 'ūpa'ax hittap xip, 'ihā' mīy.

¹⁶ Tigmūlūn xok putup, ha yāy xape te' yōg hāpxop xohix pop putup, yīy tappet tu kax'āmi', pu tigmūlūn xexka xop mō'kupix, nūy yūmmūg, nūy tu' xape xop pu hāpxop popmā'. Ha' xok, puxi' xexka xop 'uyōg hāpxop popmā', tik xape xop pu' popmā', tappet tu' kax'āmi tap hah, tu ta' xok xe'le'. ¹⁷ Nōm tigmūlūn hi', ha ta' pop 'ohnāg, pa' xape xop hip, pu tu xok, ha tappet pu'uk. Pa tigmūlūn xok, puxix tappet ka'ok, tu' yōg hāpxop popmā'ax yūmmūgāhā', pu tu xape xop pop. ¹⁸ Hā kaxi'y 'ūpa'ax hāmāxap te' xat, pu xokxop kix Topa pu, nūy hep 'āta nūnnāy. ¹⁹ Mōyyex te' xat'ax 'āktux hāmāxap tigmūlūn pu', tuk-nāy tu mūnūytut pit xix mot kix, tu' hep 'āta kanop kōnāg hā, tu nū' xok, pu topixxax nōm 'āta xup, nūy nū'xok, xix mīxux 'ixop hā nū'xok, tu' xat'ax yōg tappet yīmū nū'nāhā, xix tigmūlūn xohix yīmū nū'nāhā', ²⁰ tu: "Topa yōg pa'ax ka'ok, yīy 'āte nūhū hep 'āta nū'xok, xa' 'āxop xohix pēnā', nūy 'āyīpkox pi pa'ax tu'", kaxi'y. ²¹ Kaxi'y Mōyyex te' xat, pu' hep nū'nā Topa pet kopah, xix Topa xak'ax yōg kānēy tu nū'xok. ²² Yā' xat, pu' hep 'āta nū'xok, pu hāpxop tu max Topa pu'. 'Uhep 'āta puxehnāg hā Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux.

Yā Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit, 'ūxok tu'

²³ Mōnāyxp Mōyyex te' xat, pu Yoneo 'ämānex hep 'āta nū'xok Topa pet yōg hāpxop tu', puyīy tu hāpxop maxnā Topa pu'. Tu xokxop hep nū'xok, nūy hāpxop

maxnā!, xix xogyīn putok nū'nāhā!', nūy tikmū'ün xax maxnā Topa pu!, pāyā nōm hāmmmaxnā'ax te tikmū'ün kuxa kummuk tupmā 'ohnāg, yīy Kunnix xok, yūmūg pupi! xok, nūy yūmūg kuxa maxnā Topa pu!, tu yāy hep 'āta nū'nāhā!', nūy pexkox yōg hāpxop maxnā Topa pu kamah. ²⁴Yīy Kunnix xok hāmāxap, tuk-nāy tu pexkox yōg pet xe'e hā mōktu mō'nāhā!, tikmū'ün te nōm mīy 'ohnāg, ha Topa yīpxe'e ha' yūm nūy yūmūg pupi hām'āktux Topa pu!. ²⁵Yoneo xop yōg 'āmānex xat'ax te Topa xip'ax hā mō'nāhā!, tu hāmyāxatamuk xohix 'ihā mō'nāhā!, tu hāmyāxatamuk yōg 'āmnīy tup-xet 'ihā mō'nāhā!, tu Topa xip'ax kopa mō'nāhā!, tu xokxop hep 'āta tat 'ūxeheh. Pa Kunnix xok puxehnāg, ²⁶nūy tu' xūy puxet, tu' xok, nūy tikmū'ün kuxa kummuk tu xit, 'ap xep xok'ah, yā' kux, yā' puxi!. ²⁷Ūhep xop xohix xakix puxet, hak-nāy tu Topa te' yōg hāpxompmā'ax kopit putup, 'ok pe hāpxompmā max, 'ok pe' kummuk, tu' kummuk xop pu hāpkummugāp-tup, nūy tu yānān, tu' max xop pu hāmmmaxnāp-tup 'ūyānān tu!. ²⁸Ha kaxīy Kunnix xok 'āmnīy puxet 'ihā!, nūy hām xexka xohix yōg hep xop xohix pupi tu' xok, nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, 'ap xep xok putup'ah, pāyā putpu' nūn putup, nūy yāy yōg tikmū'ün hām tu' mōy, puyīy nū mūtik tu pip ka'ok, tu' hip nōmhā, pu nū!.

10 ¹Mōyyex te 'Iyaet yōg tikmū'ün xat, pu mō xokxop hap, nūy haxyā!, ha' xat, nūy tikmū'ün pu hāmyūmmūgā!, puyīy 'āmānex xe'e hip, nōm te tikmū'ün pupi! xok'lax. Yā Yeyox Kunnix mūn yūmū yōg 'āmānex xe'e, tu yūmū'ā hāmmmaxnāhā!. 'Āmānex xop te mō xokxop hap pax, yā hāmyāxatamuk xohix 'ihā mō'hap, tu tikmū'ün kuxa kummuk tupmā 'ohnāg. Yā tikmū'ün xak, nūy yāy kuxa maxnā Topa pu!, puyīy Topa yīkāgnāg hāl mōg, pāyā yāy kuxa tupmā hok. ²Pax pu tikmū'ün hāpxop mō'hap'ax hāl yāy kuxa tupmā Topa pu!, puxix hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, ha hāpxop mō'hap'ax kuxyāhā!, ³pa tikmū'ün te hāpxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā!, ha mō'hap'ax te yāy yōg hāpxompmā'ax kummuk xutigāhā!, yīy xaxok 'ohnāg, tu hāmyāxatamuk xohix hā xe mō'hap, tu xe mō'hap, ⁴Mūnūytut hep 'āta, xix mot hep 'āta te hāpkummuk mīy'ax xaxogā! 'ohnāg.

⁵Yīy Kunnix nūn, tu yīy hām tu' nūn 'ihā, tu' Tak Topa pu hām'āktux, hu: "Ātak, xatep-tup'ah tikmū'ün te xokxop mō'hap, nūy tu haxyā!, pak yīn mīy.

⁶'Ap 'ākuxa hittup'ah, 'ihā tikmū'ün te 'ākeppa mō'hap, puyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā!.

⁷Yīy 'āte hām'āktux, hu: 'Yāk xip, Topah, tuk nūn, nūy 'ōg putup'ax mīy, ha kaxīy tik te' xat'ax yog tappet tu kax'āmi!, nūy 'ūgmūn 'āktux," kaxīy.

⁸Tu hām'āktux hāmāxap, hu: "Xatep-tup'ah tikmū'ün te xokxop mō'hap, nūy haxyā!, 'Ap 'ākuxa hittup'ah, 'ihā tikmū'ün te 'ākeppa mō'hap, nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā," kaxīy. Tup-tup 'okpa' xat'ax te' xat. ⁹Tuk-nāy tu hām'āktux, hu:

"Yāk xip, Topah, tuk nūn, nūy 'ōg 'ūm putup'ax mīy," kaxīy. Yā kaxīy Topa te mō'hap'ax hitop kuxyāhā!, nūy Kunnix 'āktux 'ūyānān tu!, ha yūmūg pupi! xok.

¹⁰Yeyox Kunnix te Topa pu' yīpkox pip, hu yūmūg kuxa kummuk tupmāhā!, yā 'āmnīy puxet 'ihā! xok, tu yūmūg pupi! xok mīpkupnix tu!, 'a xep xok'ah.

¹¹ Yoneo yōg 'āmānex xop xohix hām, tu 'āmnīy xohix 'ihā' hām Topa pet kopah, tu mō häpxop hap punethok, xix xokxop mō'hap punethok, nūy Topa pu' haxyā', pa mō'hap'ax te yūmūg kuxa tupmā hok. 'Āmhok.

¹² Yiy Yeyox xok yūmūg pupi', 'āmnīy puxehnāg 'ihā' xok, tu xehomip xok 'ohnāg, yā' puxi', 'ūkux, ha Topa yīpxe'e hā' yūm, nūy nū mūtik tu' xexka',
¹³ tu' hip, pu Topa tu ta tu gāyxop nōā!, tu' kummugāhā 'ūyānān tu!, puyi' xohix yīpkox pi Yeyox xat'ax pu!. ¹⁴ Ha Yeyox xok puxet, nūy tikmū'ūn kuxa tupmā, pu kuxa tu max Topa pu!, yīy hōnhā Topa yīkāgnāg hā' pip.

¹⁵⁻¹⁶ Ha Topa Koxuk te hām'āktux hāmāxap, tu tikmū'ūn kuxa tupmā'ax 'āktux, hu:

"Hāmyāxatamuk xohix nōg, kopxix pa'ax nōy mīy,
 yā Topa te' xuktux, tu yā yōgnū xat'ax xex putup,
 tikmū'ūn putox tu' xex putup, xi' kuxa kopa' xex putup," kaxīy.

¹⁷ Tuk-nāy tu hām'āktux, hu: "Āte' xaxogāp-tup 'ōg häpkummuk mīy'ax, xix 'ōg häpkummugā'ax 'āte' xutigā 'ohnāg," kaxīy. ¹⁸ Tu häpkummuk mīy'ax xaxogāhā!, ha' kux, 'ap xe mō'hap'ah, 'ap xehomi xokxop mō'hap putup'ah. Yā! puxi!.

Topa yīkāgnāg hā yūmūg pip

¹⁹ Yīy yūmūg mōg Topa keppah, nūy nū mūtik hām'āktux. Yā Yeyox Kunnix xok yūmūg pupi', nūy yūmūg nūnnā!, 'ūyīy yūmūg mōg, nūy Topa mūtik hām'āktux, tu kuxānōg 'ohnāg.

²⁰ Hōmā topixxax max te nōm hāmyīkox mō'yīnnīn, pu tikmū'ūn mō tu xakux hok, ha Yoneo yōg 'āmānex xat'ax te' xut, nūy mōnāy, ha kaxīy Yeyox xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg mōgā Topa yīkāgnāg hā!, nūy yūmūg hi xe'lēgnāg.
²¹ Ha yūmū yōg 'āmānex xe'lēgnāg te Topa pet xe'lēgnāg kopa' xat, tu pexkox tu' xat, 'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix. ²² Āpu yūmū mōg Topa yīkāgnāg hā, pāyā yā yūmūg kuxap-xet, tu yāy pu mō'āmā hok, 'ūmām ka'ok tu!, Topa te yūmū yōg häpkummuk mīy'ax xaxogā hah, pu tu kux, ha yūmūg putox pix, 'ū yūmū häpxopmā kummuk kux, 'ūyīy yūmūg häpxopmā max 'ūyānān tu!. ²³ Topa te hām'āktux xex, 'āpu yūmūg kuxa mām ka'ok nōm hām'āktux kopah, Topa te yā koit 'ohnāg, yīy 'ūgmū'āte' hip, pu Topa yūmūlā pexkox yōg häpxop popmā!, ha yūmūg nōy pu' xuktux. ²⁴ Āpu, yūmūg xape kuxa ka!, nūy 'ūm hāk tehet, 'ūp-tup pax tu!, nūy tu xape hā hāmmaxnā!. ²⁵ 'Ūkuxa mām ka'ok xop te yāykotīnnā! pip, ha ta mōy kamah, nūy nōm xop mūtik pi!, nūy Topa pu hām'āktux. 'Ūxaxok hok. Tikmū'ūn nōy mōg'ax kuxyāhā!, 'a' max'ah. Pāyā 'āmōg pax, nūy 'ānōy mūtik Topa tu 'ākax, nūy mō yāy nīynām. Yā yūmūg xuxyā nūn putup, yīy yāy tu nū'nā! pax.

²⁶ Topa te xa hāmyūmmūgāhā!, yīy 'āxop te' yōg hām'āktux xe'e yūmmūg, hu häpkummuk mīy kux, nūy xehomip häpxopmā kummuk hok, 'ūp-tup hu' mīy hok, ka Topa 'ōg häpkummuk mīy'ax xe xaxogā hok. Pāyā! xax, xa Topa pu häpxopmā max. Yā Kunnix xok tap, xayīy 'āxop häpkummuk mīy'ax kux. ²⁷ Hu 'ākuxānōg, yā Topa te 'ōg häpxopmā'ax kopit putup, tu kuxap xe'e hā' gāy xop kix xexkap-tup, yā Topa te' yīpkox hok xop nōāp-tup kuxap xe'e hā. ²⁸ Yoneo

yōg tikmū'ün hittap te Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy pax, tikmū'ün nōy 2, pe 3 te' pēnā!, puxi' xexka xop nōm putex, tu' kuxa ka 'ohnāg.²⁹ Topa te putep-tep mīy putup, 'ihā tikmū'ün te nōm kutok putup nōg? Yā nōm kummuk xop te Yeyox hep 'āta kutōgnāg pe'paxex, hu: "Yāk-tōgnāg, pu Yeyox Kunnix 'ügkuxa tupmā!", kaxīy. 'Uyīpkox hok, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka!, hāpkummuk xexka mīy ha!. Yā Topa Koxuk te mō'yāy xe'ēgnāg, ha tikmū'ün te Topa Koxuk kummuk 'āktux, tu' mānōg, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka!, hāpkummuk xexka mīy hah.³⁰ Yūmū'āte hāmyūmmūg, tu Topa te hām'āktux yūmmūg, ha: "Āte hāpkummugāp-tup 'üyānān tu', nūy tu nōy yōg kummuk mīy'ax tu pago," kaxīy. Tu xe: "Topa te yāy yōg tikmū'ün yōg hāpxompā'ax kopit putup, nūy nō hāpxompā'ax yūmmūg, 'ok pe max, 'ok pe kummuk," kaxīy.³¹ Topa gāy tikmū'ün tu', tikmū'ün te hāpxompā kummuk tu' gāy, yīy 'ākuxānōg, nūy Topa xe'ēgnāg gāyā hok.

³² Hōmā Topa te xa hāmyūmmūgāhā!, ha 'āxop xūy, ha' kummuk xop te 'ākummugāhā!, pāyā 'ākuxa tuknōg 'ohnāg. 'Uxaxok hok.³³ Ha' gāy xop te' yāg mānōg, tu' xūygāhā!, pu tikmū'ün xohi' pēnā!, ha' yāg nōy xūy 'ünōy xop mütik, yā 'ākuxap-xet 'ānōy kuxa mütik.³⁴ Tu kanet kopa' pip xop kuxa ka', tu 'ākuxa hittup 'ihā! kummuk xop te 'ōg hāpxop xohix hā! xupxet, hāmyūmmūg tu hā hittup, yā 'ōg hāpxop māynāg pip ka'ok pexkox tu', ha' nōg 'ohnāg.³⁵ Yīy 'ākuxa tuknōg hok, ka Topa yōg putat xax, ha Topa te xa hāmmaxnā xekkap-tup 'üyānān tu'.³⁶ Hāpxompā'ax ka'ok hā! tot, nūy Topa pu 'āyīpkox pi', nūy nōm putup'ax mīy, xayīy pexkox yōg hāpxop pop, yā Topa te xa hām'āktux xex. ³⁷ Yīy Topa yōg tappet te:

"Nāy. Hāpxip kutōgnāg kopxik nūn putup mō'ka'ok.

³⁸ Ha tikmū'ün te hāmyok mīy, tu' kuxa mām ka'ok, puxix tu hi xe'e!, pa tikmū'ün te yōgnū putat xak, nūy putpu' mōg, kopxik kuxa hittup 'ohnāg," kaxīy.

³⁹ Pa yūmū'āte Topa yōg putat xak putup'ah, hu yāy 'ūm nōāp-tup'ah. 'Āmhok. Yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy yūmūg hi xe'e, nūy Topa yōg putat hā yūmūg mō kumak mōg.

Tikmū'ün kuxa mām ka'ok Topa kopah

11 ¹ Yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah, hu hāmmax hip, pu Topa pexkox yōg hāpxop yūmūlā! popmā!, ha ta yūmū'āte nōm hāpxop pēnā hok nōmhā. ² Yā mōnāyxop hittap kuxa mām ka'ok kamah, yīy Topa tep-tup pax.

³ Yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā Topa te pexkox mīy xix hahām, yā hāpxop xohix mīy, hām'āktux'ax hā! mīy, tu hāpxop pēnā hok hā hāpxop mīy, pu tikmū'ün pēnā!.

⁴ Yā mōnāyxop hittap 'Ameo kuxa yūm ka'ok, hu mō kahnēn hap, nūy Topa pu haxyā!, ha Topa tep-tup pax, pāyā! taknōy Kāyīy yōg mō'hap'ax putup 'ohnāg. Ha 'Ameo te hāmyok mīy, 'ūkuxa yūm ka'ok tu!, ha Topa tep-tup pax, ha yūmūlā hāmyūmmūgāhā!.

⁵Xix mōnāyxop hittap 'Enōg kuxa yūm ka'ok, hu' xok 'ohnāg. Yā Topa te hām tu' xut, nūy pexkox ha' mōgā', ha tkmū'ün te 'Enōg xak, nūy tu pēnāl, pa' pēnāl'ah, ha' kux. Ha Topa yōg tappet te: "Topa te 'Enōg putup pax," kaxiÿ. ⁶Tikmū'ün kuxa yūm hok, puxix Topa nōm putup nōg. Pāyā tkmū'ün kuxa yūm ka'ok tu: "Yā Topa xip!" kaxiÿ, tu Topa xak, puxix Topa nōm tkmū'ün ha hāmmaxnāl.

⁷Xix mōnāyxop hittap Nōe kuxa yūm ka'ok, hu Topa te nōm pu hāmyūmmūgāhāl, tu 'āmnīy mōlā'ax yōg hāpxopmā'ax yūmmūgāhāl, ha' yīpkox xip, tu mīpkox xexka mīy, kōnāg xexka yīmūl mōgāhāl, pu nōm mōnāy, nūy kopa' pi', xi' xape xop te' kopa' pi', nūy kōnāg hā mōl tutnā hok, puyī tu xakix hok. Ha kaxiÿ Nōe te Topa hāl puknōg xop yāl kummuk 'āktux, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ha Topa te Nōe kuxa tupmāhāl, 'ūkuxa yūm ka'ok hah.

⁸Xix mōnāyxop hittap 'Amanām te Topa te' xānāl'ax 'āpak, tu' yīpkox xip, hu' mōg hāptox ha, Topa te hām'āktux xex hah. Ha' kuxa yūm ka'ok, tu yāy yōg hām nīm, tu piyāl mōg yūmmūg, 'okpa' mōg, ⁹tu' kuxa yūm ka'ok, hu' puknōg xop mūtik tihi', ha Topa te 'Amanām pu nōm hām xexka hōm putup. Tu topixxax ka'ok hāl pet, 'ūk-tok 'Iyak mūtik, hak-tok Yako pet kama topixxax ka'ok hāl, ha Topa te nōm mūtik hām'āktux xex kamah, nūy tu hāpxexka hōm. ¹⁰Yā 'Amanām te' hip, nūy Topa yōg kōmēn xe'e tu' xihip, ha pexkox tu' yūm kōmen, ha' koxyōy hok, Topa te' mīy hah.

¹¹Xix mōnāyxop hex Xat kuxa yūm ka'ok kamah, huk-tok put, tu ta kutut, tu Topa yōg hām'āktux xex yūmmūg, tu' kuxa yūm ka'ok, pu Topa 'ūk-tok putnāl. ¹²Hā kaxiÿ 'Amanām kutut, tu' pu'uk, pāyāl mōkputox xohix xexka punethok, māyōnnāg putuk, xix hāpkux yōg 'āmot xohix putuk.

¹³Ha nōm xop kuxa mām ka'ok, tu mōktu' xakix, tu Topa yōg hāpxop 'al pop'ah, pa hāptox tu' pēnāhāl, tu hāmyūmmūg, tu yāy mūn puknōg 'āktux, tu hāmyāxatamuk xohix hāl hāpkumep, tu' pet 'ohnāg hām xexka tu', ¹⁴tu hām'āktux, tu yāy yōg hāhām xak pexkox tu', ¹⁵'a putpu' mōg putup'ah. Pax pu yāy yōg hām hittap xax, nūy putpu' mōg, puxi' mōg, ¹⁶pap-tup nōg, tu pexkox tu hām nōy xak, nūy ta tu' pi', ha Topa te nōm tkmū'ün hāl Topa xe'ēgnāg, tu nōm tu yāy hāhup 'ohnāg, hu kōmēn xe'ēgnāg mīy pexkox kopa, tu ta tu tu' pip ka'ok.

¹⁷Xix 'Amanām kuxa yūm ka'ok, yīy Topa te' yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xat, puk-tok 'Iyak mōlhap, pu Topa 'Amanām kuxa kopit, nūy ta tu hāmyūmmūg, 'ok pe 'Amanām yīpkox xip, 'ok pe' yīpkox 'ohnāg. Hōmā Topa te hām'āktux xex tap, ha 'Amanām mōkputox punethok 'āktux, pa 'Amanām yīpkox xip, tu mōk-tok puxehnāg hap'ax, ¹⁸'ihāl kuxa yūm ka'ok hām'āktux xex'ax kopah, ha: "'Āk-tok 'Iyak hāl 'āmōkputox tu punethok," kaxiÿ. ¹⁹Pa 'Amanām te Topa yūmmūg, tu tkmū'ün putpu hīnnāl'ax yūmmūg, Pax puk-tok xok, puxi' tak putpu' put, ha 'Amanām kuxa yūm ka'ok.

²⁰Xix mōnāyxop 'Iyak kuxa yūm ka'ok, hu Topa te hāmmaxnāl'ax 'āktux 'ūk-tok Yako pu', xik-tok 'Eyao pu' xuktux,

²¹Xix mōnāyxop Yako kuxa yūm ka'ok, tu' xok putup, 'ihāl-tok Yoye kutok pu hāmmaxnāl'ax 'āktux, tu kup tōy tu' xup, 'ihāl kuxa te' yēy Topa keppah.

²²Xix mōnāyxop Yoye kuxa yūm ka'ok kamah, tu' xok putup, 'ihā l'āmnīy mō'nā'ax 'āktux, tu tigmū'ün te hāpxexka 'Eyit tu nū'pa'ax 'āktux, tu' xat, pu' yōg xokxax mō'tat, nūy hāpxexka nōy tu nō hāpkot.

²³Ha tik te hāpxexka 'Eyit yōg tigmū'ün xohix xat, tu xonat xop xat, pu 'Iyaet yōg tigmū'ün kutox pit xop xohix kix, 'ihā' tut te' put, ha mōnāyxop Mōyyex mūg tak, xi' mūg tut tek-tok pit put, tu' xaptop, tu mēy 3 hā' xaptop, puyīy xonat xop pēnā hok. Yā māynāg kakxop, yī' tak xi' tut te' xat'ax pu yípkox 'ohnāg, tu' xaptop, puyī' gāy xop 'ūk-tok putex hok.

²⁴Xix Mōyyex kuxa yūm ka'ok, tu' tuk, tu mōktu xiptap, tu' xat'ax kutox hex nīm, pu tigmū'ün te yā' xat'ax kutox hex kutox 'āktux hok, ²⁵Yāp-tup, tu Topa yōg tigmū'ün mūtik xūy putup, tu hāpkute'lex kummuk putup nōg, ²⁶tu hāmpē'paxex, hu: "Yā' max Topa yōg yimōgatux xop hāk xtiy, pāyāl kummuk, 'āte hāpxexka 'Eyit yōg tayūmak xohix pop," kaxīy. Tu pexkox yōg hāpxop puxet xak, puyī' pa'!

²⁷Yā' kuxa yūm ka'ok 'ihā hāpxexka 'Eyit nīm, tu tik te' xat'ax yípkutuk 'ohnāg, xi' gāy'ax yípkutuk 'ohnāg, tu mō'kuma' mōg, tu Topa 'ātīgāhā', 'ihā' pēnā hok, ²⁸tu' kuxa yūm ka'ok, tu 'āmuk xexka hāmāxap miy 'ūxuxet'ax Nōō'yēn, ha' xat, pu hāmyāxatamuk xohix 'ihā' miy, tu' xat, pu kahnēn hep 'āta hā mō'yīnnīn'ax muk, pu pexkox yōg nū'kutnā'ax mō tu nā hok, nūy tigmū'ün kutox hāmāxap xohix kix hok.

²⁹Xix 'Iyaet yōg tigmū'ün kuxa mām ka'ok, hu kōnāg xexka 'Āta xak, ha hāmnak, tu' xup 'ohnāg, 'ihā tigmū'ün te' xak. Ha 'Eyit yōg xonat xop xak putup, ha ta kōnāg xexka te mō'nīy, ha kōnāg hāp nūm, tū kopap-nūm.

³⁰Xix 'Iyaet yōg tigmū'ün kuxa mām ka'ok, tu kōmēn xexka Yenikot yīmap hā' mōg, tu xe' mōg, tu mōktu xohix te 7, ha kōmēn hām'āta ka'ok, tu kōmēn xohix yīmap, tu yāy koxyōy, ha': No! ³¹Xi' xotit Ha'ap kuxa yūm ka'ok, ha ta 'Iyaet yōg tik 2 te kōmēn puknōg Yenikot ha' nūn, nūy puknōg yōg kōmen pēnā', ha Ha'ap te tik pēnā'ax 2 xaptop, puyīy xonat xop kix hok, yīy Ha'ap 'a xok'ah, pāyā Yenikot yōg tigmū'ün xohix xakix.

³²'Āte putep mūn 'āktux'ax? Yā hām'āktux tox 'ātep-tup'ah, nūy Yine'ām 'āktux, xix Manak 'āktux, xix Xānxām 'āktux, xix Yepte 'āktux, xix Namix 'āktux, xix Xāmō'eo 'āktux, xix Topa pupi hām'āktux'ax xop 'āktux. ³³'Uxohix kuxa mām ka'ok, hu hāpxexka yōg tigmū'ün xohix mūtik yāytuk-mīy, tu hām paha!, ha' mōg, ha hāpxomā max, yīy Topa te tu' hāpxop popmāhā', hām'āktux xex tu tu' popmāhā', ha Topa te' ka'ogāhā', pu tu hāmgāy yīkox mō'yīnnīn, pu' kix hok, ³⁴ha kuxap xexka kuxyāhā', tu' xupaha', pu mīkax xexka hāp-tex hok, ha' pu'uk, ha Topa te' ka'ogāhā!. Yā' puknōg xop mūtik yāykix tu mōktu hām paha!. ³⁵Ha 'ün kuxa mām ka'ok, yī' xape te putpu hi!, 'ūxakix ka'ok, tu putpu' hi!.

Ha' gāyxop te' yāg xūygāhā!, tuk-te'lex kummuk, tu mōktu' kix, ha' xupmāp-tup 'ohnāg, nūy tu hi xe'egnāg. ³⁶Ha' gāyxop te' yāg pu' hupmāhā!, tu' kix kakixnāg, tu' yāg nōy hīy, nūy kanet kopa nū'xok, ³⁷tu' yāg nōy kix mīkaxxap putux hā, xi' yāg nōy pot xehot hā!, xi' yāg nōy kix mīkax xexka hā. Ha hāpkumep hitop tu!, tu kahnēn xokxax mō'tat, xix mot xokxax mō'tat, tu hāmhok, ha' xūygāhā!, tuk-te'lex

kummuk,³⁸ ha hām panip tu hāpkumep, tu yīktix pepi' mōg, tu hāpkox kopa' pet. Tu' max, ha hām xexka yōg Topa hā' puknōg xop kummuk.

³⁹Ha' kuxa mām ka'ok, yīy Topa tep-tup pax, tu nōm pu hām'āktux xex, pa Topa yōg hāpxop 'ap pop'ah. ⁴⁰Yā Topa te nōm xop hipmāhā', pup-xehnāg hā' pop hok, pāyā' hip, nūy yūmūg mūtik pexkox yōg hāpxop xohix pop.

Topa te yūmū'ā hā 'Ātak

12 ¹Yā nōm tikmū'ūn xohix te' hip, 'ūyīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yūmūg xape hittap kuxa mām ka'ok putuk, 'ūyīy yūmūg xohix pexkox yōg hāpxop pop. Yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā, kopix hāpxop putux nīm, nūy mōg xupmān. Yā kaxīy yūmū'āte hāpkummuk mīy hok, nūy Topa puk yīpkox pi!. Yā hāpkummuk mīy'ax te hāpxop putux putuk, yīy mīy hok, 'ūyīy yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā', tu kuxānōg 'ohnāg. ²Yeyox pe yūmūg paxeh, 'ihā yūmūg mōg. Yā Yeyox mūn te yūmūg kuxa māmmāhā', 'ūyīy mām ka'ok nōm kopah, ha yūmūg ka'ogāhā', 'ūmōg Topa yōg putat hā yūmūg. Yeyox kuxa tuknōg 'ohnāg, tu' xok mīpkupnix tu!, yūmūg pupi' xok, tu' xūy xexka', pāyā yāy pe'paxex, hu: "Yāk xūy kutōgnāg," kaxīy, 'ihā' gāy xop nōm pu' hupmāha'. Pāyā Yeyox kuxa hittup xexka', tu Topa hip tu!, pu Topa pexkox yōg hāpxop popmā!, ha Topa yīpxe'e hā' yūm nōmhā, nūy yāy 'Ātak mūtik tu xexka pexkox kopah.

³Yeyox yāy xūy'ax pe tu paxeh, xi' kummuk xop gāy'ax pe tu paxeh. Yā Yeyox xūy punethok hā' tot, 'ūyīy kamah yūmūg kuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat xak hok. ⁴'Āxop te yāy putup'ax mīy kutōgnāg. Topa pu 'āyīpkox pip, pāyā kama yāy putup'ax mīy. Yā' max xa Topa putup'ax puxet mīy, xayīy hāpkummuk mīy'ax xohix tu kux.

⁵'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux xaxok? 'Āxop yā Topa hā 'āk-tok xop, yīy xa hām'āktux, hu:

"Xonnē!, 'ūg'āpax! 'Ākuxa tuknōg hok 'āte 'āmānōg hah.

⁶ Yā 'āmānōg, nūy xa hāmyūmmūgā!, xayīy 'āmax,

'āmūn yāk mūn hā 'āk-tok xop tu!,
ha mō'āyāy xe'ēgnāg," kaxīy.

⁷'Āxūy, tu xa hā' tot, Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu xa hāmyūmmūgāhā!, 'ōg 'ātak putuk. 'Ok xip kakxop 'ūm, 'ūyōg 'ātak te nōm mānōg hok? 'Ap xip'ah.

⁸Pax pu Topa 'āmānōg hok, yīy ta 'āxop 'a Topak-tok'ah, hak-tok xohix mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā!, puyīy hāpxopmā max 'ūyānān tu!. ⁹Yūmūg tak xohix te yūmūg mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā!, ha yūmūg yīpkox pip, tu' tak max pekpaxex. Yīy 'āpu yūmūg Tak Topa pu 'āyīpkox pi!, xayīy 'āhi xe'ēgnāg. ¹⁰Yūmūg tak te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā!, 'ihā yā yūmū'ā hā kakxop, hāmyok tu hāmpe'paxex hah, pa Topa te hāmyūmmūgāhā! 'ū yūmūg tu max, nūy Topa putuk yūmūg tu max xe'ēgnāg. ¹¹Topa te yūmūg mānōg, ha yūmūg kuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip kutōgnāg, 'ihā yūmūg kuxa mām, ha yūmū'āte hāpxopmā max, tu hāmyok mīy 'ūyānān tu!.

Topa te hāmyūmmūgāhā!

¹² 'Ayok, 'āknīhā xihip, 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat hā mōg.
¹³ Tu hāmyok hā mōg, nūy tikmū'ūn pu'uk mōgā max, nūy nōm ka'ogā!.

¹⁴ Tikmū'ūn te 'āyimap hā' pip, yīy nōm mūtik yāytuk-mīy hok, pāyā hāpxopmā max, xayīy Topa pēnā!. Yā hāpxopmā'ax kummuk xop te Topa pēnā hok. ¹⁵ Topa te xa hāmmaxnāhā!, 'ōg pa 'āti!, nūy Topa yōg putat xax hok, xa tikmū'ūn kummugā hok, xix xūygā hok, ka 'āxop mīnta xūy putuk, nōm te tikmū'ūn xūygāhā!, yā 'ānōy pu' xūygā hok. ¹⁶ 'Ōg pa 'āti!, nūy 'ānōy hā xupxet hok, xix Topa yōg hāpxop 'āktux kummuk hok, 'Eyao putuk. Tik hittap 'Eyao yā mōnāyxop 'Iyak kutox hāmāxap, tu yāy tak yōg hāpxop xohix pop'ax. Ha Topa te hām'āktux xex tap, tu 'Iyak kutox hāmāxap ha hāmmaxnā'ax. Pāyā 'Eyao kummuk, tu' tak yōg hāpxop pe'paxex 'ohnāg, 'ap hāmmaxnā'ax 'ūm putup'ah, yīy 'ūxohix nōy yānān, tu' taknōy kuhmōy Yako mūtik nōy yānān, nūy 'āmuk kutīgnāg pa!, 'ūp-tup xūy tu!. ¹⁷ 'Āxop te mōnāyxop yōg hām'āktux yūmmūg max. Hāpxip 'ihā 'Eyao te hāmpe'paxex, tu yāy tak yōg hāpxop xak, xix hāmmaxnā'ax xak, hu xe yā nō! nōy yānān putup, tu' potaha!, tu' xak, pāyā! kux. 'Ap xe' nōy yānān'ah.

¹⁸ 'Āxop te Topa yīkāgnāg hā 'āpip. Yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap te yīktix Xināy kaka' pip, tu hāpxahīgnāg tu' pip, tu yīktix mōl'ākmānāg pēnāhā!, tu Topa yōg kuxap xexka pēnāhā!, tu hāptup 'ihā hāpkoxtap pēnāhā!, xix texgāy tu' yānām pēnāhā!, tu kuxānōg xexka!. Pāyā 'āxop te nōm hāpxopmā ka'ok pēnā 'ohnāg nōmhā, yā 'ākuxānōg 'ohnāg. ¹⁹ Ha nōm tikmū'ūn te mixux xop tu kāyāl'ax 'āpak, xix Topa yīy 'āpak, tu hām'āpak, tu kuxānōg xexka!, hu' xak, puyīy tu yīy hok, ²⁰ Topa yīy hā' tot 'ohnāg hah, ha' xat, hu: "Yīktix 'āpit hok, pe tikmū'ūn, pe xokxop, ka mīkaxxap hā tikmū'ūn 'ātux, tu 'āp-tex!" kaxīy. ²¹ Tikmū'ūn te Topa yōg hāpxopmā ka'ok'ax pēnāhā!, tu' kuxānōg xexka!, yīy Mōyyex te: "Āte yāy puxu'ux, 'ūgkuxānōg tu!!" kaxīy.

²² Pa 'āxop kuxānōg 'ohnāg, yā yīktix Xiām tu 'āmōxaha!, Topa xe'ēgnāg yōg kōmēn tu 'āmōxaha!, pexkox yōg kōmēn Yenoyanēn tu 'āmōxaha!, tu pexkox yōg nū'pok xop xohix punethok pēnāhā!, ²³ xix Topak-tok xop te māxap pēnāhā!, ha yāy tu nū'nāhā!, tu' kuxa hittup xexka!. Yā Topa te nōm xop 'āxet'ax kax'āmi pexkox kopah, pu yāy mūtik tu pip ka'ok pexkox tu!, xix 'āxop te Topa pēnāhā!, ha' pa te hāmyūmmūg, tu' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu tikmū'ūn yōg mīy'ax xohix tu pago. Xix tikmū'ūn xakix xop pēnāhā!, ha hāmyok mīy, yā' kuxa tup, Topa te' tupmāhā!, pu tu kuxa max xe'ēgnāg. ²⁴ Xix Yeyox pēnāhā!, ha' pa'ax tup mīy, tu' xok yūmūg pupi!, tu yāy hep 'āta nū'nāhā! mīpkupnix tu!, yā' tik hittap Kayīy gāy, tu' taknōy 'Ameo putex, tu' yōg hep 'āta nū'nāhā!, pāyā Yeyox hep 'āta nū'nāhā!, pu hāpkummuk mīy'ax xaxogā!.

²⁵ 'Ōg pa 'āti! Tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg, puxix tu xakix, tu mōxa hok, nūy Topa mūtik tu pip ka'ok, yīy 'āpu yūmūg yīpkox pip Topa yōg hām'āktux pu!, nūy yā yūmūg hi xe'e!. ²⁶ Hōmā Topa yīy'ax te hām nuhuk,

pa hōnhā Topa te: "Hāpxip 'ihā 'āte xe hām nuhuk putup, ha mōktu pexkox yāy nuhuk kamah," kaxīy. ²⁷Tu xe hām nuhuk 'āktux, ha ta hām xexka yōg hāpxop nōāp-tup, pu pexkox yōg hāpxop tu pip ka'ok.

²⁸Yiy 'uyā yūmūg kuxa te Topa max 'āktux. Yā Topa mütik yūmūl'āte' xat putup, tu' xat kux 'ohnāg. Yūmūl'āte Topa max 'āktux, tu nōm pu yūmūg nūktettex, nūy yūmūg kuxa' yēy, yā Topa tep-tup kaxīy. ²⁹Hamūn. Yūmūl'āte Topa ka'ok, tu kuxap putuk. Yā kuxap te hāpxop xohix nōāl, ha kaxīy Topa te tikmūl'ūn kummuk nōāp-tup, nūy 'ūmīy'ax kummuk tu pago.

13 ¹'Āxape xop putup pax, nūy tu nōm putup kux hok. 'Ōhōm yā Kunnix yōg tikmūl'ūn, yīy 'āxop hā 'āxape'. ²'Āxape puknōg xapit, putnūl, nūy 'āpet kopa xihip. Hōmā tikmūl'ūn hittap te' pu knōg xop xānāhāl, nūy yāy pet tu' pi', nūy nūy mōl'nīynām, tu hāmyūmmūg hok, 'ihā pexkox yōg nūl'pok xop xānāhāl, ha tikmūl'ūn pet kopa mōl'xip. ³Kanet kopa' pip xop xaxok hok, pāyā mōl'nīynām, xa tep-tup kamah, pu 'ānōy 'āhiy'ax xaxok hok. Xix 'āxape xop xūy'ax xaxok hok, nūy tu mōl'anīynām. Xatep-tup kamah pu 'ānōy 'āxūy xaxok hok, nūy mōl'anīynām. ⁴Yā! max pu yāytax, nūy tu xetut mütik yāy kep mūg nōm, xi' yīpxox mütik yāy kep mūg nōm. Topa te' nōy hāl xupxet xop kopit putup, xi' xonnix xop kopit putup, nūy nō hāpkummugā!

⁵'Ok tayūmak putup te 'āp-tex? 'Ūxupkumīy hok, xix 'ānōy yōg hāpxop putup hok, xayīy 'ōg hāpxop tu 'āhittup, yāl' puxi'. Topa te xa hām'āktux xex, hu: 'Āte yā 'ānīm 'ohnāg, nūy 'āmūtik 'āti!', kaxīy. ⁶Yīy yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy tu hām'āktux, hu:

"Topa te mōgnīynām, yīy 'ūgkuxānōg 'ohnāg.

Yā tikmūl'ūn 'ūm tek kuxa kummugā hok," kaxīy.

⁷'Āpēnā max'ax xop xaxok hok, Topa yōg hām'āktux xa' xuktux hah, ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah 'ihāl' xakix, yīy xax, xa 'ākuxa yūm ka'ok kamah, nūy yā 'ānōy yōg hāpxopmāl'ax tat. ⁸Yeyox Kunnix xip ka'ok. Yā hōmā hāmyāxatamuk xohix hāl' xip ka'ok, xix hōnhāl' xip ka'ok, xix hāptup xohix 'ihāl' xip ka'ok putup mōl'kuma' mōg. Yamūn yīnmūn, tu yāyhāl' nōy 'ohnāg, tu yāy yānān 'ohnāg. ⁹Tikmūl'ūn te hāmyūmmūg kummuk hāl' xa hāmyūmmūgāp-tup, ha ta 'āyīpkox hok, pu 'āmōgā kummuk hok. Yā Topa te yūmūg kuxa ka'ogāhāl, 'ūtu max, pu yūmūgāl' hāmmmaxnāhāl. Ha' pu knōg xop te 'āxat, tu' xat hok, xa' xit hok, yīy 'āka'ogā 'ohnāg.

¹⁰Mōyyex te Yoneo yōg 'āmānēx xop xat hok, pu xogyīn mōl'hap 'ax māhok, tikmūl'ūn te Topa pu nōm xogyīn mōl'hap, nūy haxyāl, ¹¹ha' yōg 'āmānēx xat'ax te xokxop hep 'āta tat Topa xip'ax xe'lēgnāg tu', pu Topa yāl' tikmūl'ūn yōg hāpkummuk miy'ax xaxogāl, pu tu kux. Ha xokxop yīn tat, Yoneo yōg tikmūl'ūn te' pip'ax kūnāpāl' tat, nūy mōy mōl'hap, ha' nōg. ¹²Yiy Yeyox xok kōmēn xexka kūnāpā kamah, nūy yāy hep 'āta nūnnāy, pu Topa tikmūl'ūn kuxa kummuk tupmāl', pu tu kuxa max. ¹³'Āpu yūmūl'āte' Topa xip'ax xe'lēgnāg tu', pu hupmāhāl, ha' xūy, ha kaxīy yūmūg xūy kamah, ha' kummuk xop te yūmūl'āl'

hūpmāhā!. 14 Hām xexka yōg kōmēn xohix nōāp-tup, 'āpu yūmū'āte pexkox yōg kōmēn xax, yā nōm kōmēn xip ka'ok, yīy yūmū'āte' xak, nūy pexkox ha yūmūg mōg. 15 Hu yūmū'āte yāy mūn popmāhā Topa pu!, nūy nōm max tāmnāg 'āktux, tu Topa pu hām'āktux, puyī' xupax, hu: 'Āmax xe'lēgnāg, Topah! Kaxīy. 16 Hāpxomā max, tu' xaxok hok, nūy 'ānōy hā 'ātehet. Yā Topa tep-tup.

17 'Āpēnā max xop pu 'āyīpkox pi!, nūy nō xat'ax mīy. Nōm xop hām Topa pu!, tu 'āpēnānā' pip, tu Topa pupi 'āpēnā max, xa 'āxop mō kuma mōg Topa yōg putat hā. 'Āyīpkox pi!, puxix 'āpēnā max, nūy yāy hāpxomā'ax tu kux. 'Āyīpkox pip hok, puxix yāy pu hāpkummugā!, ha 'āpēnā'ax xop yāy hāpxomā'ax tu' kuxa hittup 'ohnāg.

18 Topa pu hām'āktux pax, nūy ta tu tu' kax, puk mūg ka'ogā!. Hak mūg kuxa te yāy yīkopit, tu yāy yōg hāpxomā'ax 'āktux. Yāk mū 'āte' xak nūy hāpxomā max pax. 19 Tu xa tu' xak nām, xa 'āxop Topa tu xax, puyīy mōgkutnā ka'ok 'āhah.

Topa pu hām'āktux

20 Topa te yūmūg xuxyā Yeyox putpu hīnnāhā!, ha Topa yōg tikmū'ūn pēnānā' xip. Yāl pēnā max'ax xexka!. Kaxīy tik te yāy yōg kahnēn xop pēnā max, yīy Topa te' pa'ax tup mīy, ha Yeyox xok, tu' hep 'āta nūl'nāhā!, pu Topa pa'ax mīy. Ha' pa'ax kuxyā 'ohnāg. 21 Pūyā Topa 'ākuxa māmmā!, xix xa hāmmaxnā!, xa 'āyīpkox pi!. Pūyā Topa 'āka'ogā!, xayīy hāpxomā max, nūy Topa yōg putup'ax mīy. Pūyā Topa yūmūg kuxa tupmā, 'ū kuxa tu max, tuk putup tu!. Pūyā tikmū'ūn xohix Kunnix max xe'lēgnāg 'āktux, nūy tu' xuktux mōl'kuma' mōg.

Tute hām'āktux kux

22 'Ūkxape xop, 'āte xa tu' xak, xa 'āpax, nūy tuk 'āhā! tot. 'Āte xa kax'āmi!, nūy 'āk'ogā!, xa 'ākuxa tuknōg hok. 'Ap tox'ah nūhū tappet. 23 'Āte xa hām'āpak'ax max 'ūm 'āktux, xayīy hāmyūmmūg. Yā yūmūg xape Timōn te kanet tu' xip tap, ha' xut pu mōg. 'ūg ha' nūn, kopxix mōl'kutnā 'āxop hah, puyīy 'āpēnā.

24 'Āpēnā max'ax xop xohix pu 'āneo, xix Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo. Hāpxexka 'Itat yōg yūmūg xape xop te 'āneo kamah.

25 Puyā Topa' xohix ha hāmmaxnā!. Tu ta tu' kux.